

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL ATLEIDIMO NUO ATSAKOMYBĖS ESANT NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBĖMS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

1996 m. liepos 15 d. Nr. 840
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymu (Žin., 1995, Nr. [99-2201](#)), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisykles (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

MINDAUGAS STANKEVIČIUS

ENERGETIKOS MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS PRAMONĖS IR PREKYBOS MINISTRĄ

SAULIUS KUTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840**ATLEIDIMO NUO ATSAKOMYBĖS ESANT NENUGALIMOS JĖGOS (FORCE MAJEURE) APLINKYBĖMS TAISYKLĖS****BENDROJI DALIS**

1. „Force majeure“ sąvoka apibūdinamos nepaprastos aplinkybės, kurių negalima nei numatyti arba išvengti, nei kuriomis nors priemonėmis pašalinti.

PAGRINDAS ATLEISTI NUO ATSAKOMYBĖS

2. Šalis nėra finansiškai atsakinga už kokių nors įsipareigojimų nevykdymą, jeigu ji sugeba įrodyti, kad:

2.1. nesugebėjo įvykdyti įsipareigojimų dėl nepriklausančios nuo jos kliūtis;

2.2. negalima tikėtis, jog sutarties sudarymo metu ji galėjo numatyti tą kliūtį ir jos poveikį gebėjimui vykdyti įsipareigojimus;

2.3. ji negalėjo išvengti ar nugalėti kliūtis ar bent jos poveikio.

3. Kliūtis, nurodytas šių taisyklių 2 punkte, gali sukelti šie įvykiai:

3.1. karas (paskelbtas ar nepaskelbtas), pilietinis karas, maištai ir revoliucijos, piratavimas, sabotazas;

3.2. stichinės nelaimės: smarkios audros, ciklonai, žemės drebėjimai, jūrų ar upių potvyniai, žaibai;

3.3. sprogimai, gaisrai, mašinų, gamybinių pastatų ir kurių nors (arba visų) vidaus komunikacijų sunaikinimas;

3.4. boikotai, streikai, lokautai, nespirtus darbas kaip streiko forma, gamybinių ar administracinių pastatų užėmimas bei darbo sustabdymas šalies, prašančios atleisti nuo įsipareigojimų, įmonėje;

3.5. teisėti ar neteisėti valstybės valdymo institucijų veiksmai (išskyrus tuos veiksmus, kurių, remdamasi kitomis sutarties nuostatomis, ėmėsi prašanti atleisti nuo atsakomybės šalis, ir tuos, kurie išdėstyti šių taisyklių 4 punkte);

3.6. kitos nenugalimos jėgos.

4. Pagal šių taisyklių 2 punktą ir jeigu sutartyje nėra numatyta kitaip, kliūtimi įvykdyti įsipareigojimus nelaikoma tai, jeigu šalis, prašanti atleisti nuo atsakomybės, neturi valstybės valdymo institucijų išduodamų įgaliojimų, licencijų, leidimo įvažiuoti į Lietuvos Respubliką ar joje gyventi bei kitų dokumentų, kurių reikia sutarčiai vykdyti.

PAREIGA PRANEŠTI APIE KLIŪTĮ ĮVYKDYTI ĮSIPAREIGOJIMUS

5. Šalis, prašanti atleisti nuo atsakomybės, sužinojusi apie kliūtį bei jos poveikį įsipareigojimų vykdymui, kuo skubiau turi pranešti kitai šaliai apie susidariusią situaciją. Būtina pranešti ir tuomet, kai išnyksta pagrindas nevykdyti įsipareigojimų.

6. Pagrindas atleisti nuo atsakomybės atsiranda nuo kliūtis atsiradimo momento arba jeigu apie ją nėra laiku pranešta, nuo pranešimo momento. Laiku nepranešusi, įsipareigojimų nevykdanti šalis tampa iš dalies atsakinga už nuostolių, kurių priešingu atveju būtų buvę išvengta, atlyginimą.

ATLEIDIMO NUO ATSAKOMYBĖS PADARINIAI

7. Pagal šias taisykles įsipareigojimų nevykdanti šalis atleidžiama nuo nuostolių atlyginimo, baudų ir kitų sutartyje numatytų sankcijų (išskyrus prievolę mokėti palūkanas) tol, kol egzistuoja pagrindas atleisti nuo atsakomybės.

8. Pagal šias taisykles įsipareigojimų vykdymas atidedamas priimtinam laikotarpiui, be to, kitai šaliai nesuteikiama teisė nutraukti ar anuliuoti sutartį. Nustatant priimtina laikotarpį, reikia atsižvelgti į įsipareigojimų nevykdančios šalies gebėjimą atnaujinti veiklą ir kitos šalies norą nepriklausomai nuo vėlavimo gauti veiklos rezultatus. Laukdama, kol įsipareigojimų nevykdanti šalis atnaujins veiklą, kita šalis gali sustabdyti savo veiklą.

9. Jeigu pagrindas nevykdyti įsipareigojimų išlieka ilgiau, negu numatė šalys (jos turi numatyti konkretų priimtina laikotarpį), arba (kai šis laikotarpis nenustatytas) ilgiau, negu logiškai priimtina, bet kuri šalis pranešusi turi teisę nutraukti sutartį.

10. Kiekviena šalis gali pasilikti tai, ką, vykdydama sutartį, gavo iki jos nutraukimo. Kiekviena šalis turi atsiskaityti kitai šaliai dėl neteisingo praturtėjimo vykdant sutartį. Skirtumas sumokamas nedelsiant.
